

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sződön József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

hához küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . . 8 " | Egyes szám ára 16 fillér.

Egy terv.

Minden jel azt mutatja, hogy Tisza István nem fogja utánozni közvetlen elődei kormányzási politikáját s így hű fog maradni azon nyilatkozatához, amelyet ez irányban a szabadelvűpárt előtt történt bemutatkozásakor tett.

Nem, Tisza István egészen eredeti és nálunk majdnem egészen szokatlan politikát követ, amely politika sarkatétele: mindent másképp csinálni, mint ahogy beszél. Ő jött az erőszakkal, a golyóval és akasztófával való hangos fenyegetéssel és csöndes ember lett belőle, akinek végig kell szenvedni azt a türelmes ellenállást, amely Széll Kálmánt az udvarnál megbuktatta. Ő keményen leszólta Körber ur közjogi sületlenségeit és ügyesen védte az ország jogait a kofaháboruszkodásban, hogy de facto mindent úgy hagyjon folyni a hadseregnél, mint ahogy azt Körber ur akarja és Bécsben föladja azon jogainkat, amelyekért Budapesten lelkesedett. Ő a liberalizmus zászlaját lobogtatta meg és a felekezeti iskolákkal a reakciónak ad fegyvereket. A nemzetállamról beszélt programjában és a nemzetiségeket egyetértő ölelésben forrasztja össze magával. A közélet tisztaságának szükségét hirdette és a vármegyék főispáni székeiből elűzte a hazafias érzelmű főispánokat és beleültette azokba a saját kreaturáit.

A Tisza István eddigi politikája olybá tűnik föl, mint valami harc minden jó ellen, amit elődei szereztek és ígértek és a jóknak romjain fölépítése mindannak a rossznak, károsnak, amit a józan közvélemény üldözött és utált, amit elődei kénytelenek voltak kiküszöbölni és leküzdeni. Eddigi kormányzati ténykedései és tervei Tiszát a maga valódiságában, elkapott göggyében, erőszakos heveskedésben és tapintatlan szenvedélyességében mutatják be: inficiálva tehát olyan tulajdonságokkal amelyek minden kormányelnököt megbuktathatnának; de leghamarabb azt, akinek egész hatalma, egész létjogosultsága, egész létezése attól függ, hogy milyen bizalommal viseltetik iránta az ellenzék és az ország. A beszélő Tisza még csak elszenvedhető, de a cselekvő Tisza maga huzza maga felé a bukás fátumát.

De talán semmi se lehet rá nézve olyan veszedelmes, mint az, ha a népképviselő tisztaságát akarja megtámadni, mint az, ha a némileg megtisztult képviselőházat újra bele akarja lökni a kor-

rupció és az erőszakosságok fertőjébe, ahova Tisza Kálmán olyan alaposan belökte. Pedig Tisza István legújabb terve ez, legújabb cselekedete az, hogy lapjával heves és igazságtalan támadást intézhet parlamentáris életünk tisztaságának egyetlen, ha nem is teljesen elégséges megőrzője, a kuriai bíraskodásról szóló 1899. XV. törvényezikk ellen.

Ennek a törvénynek köszönhetjük, hogy az utóbb megesezt képviselőválasztások sokkal tisztábbak, voltak, mint a Tisza Kálmán-féle szörnyválasztások. Ez a törvény volt képes féken tartani a közigazgatás erőszakosságát. Ez a törvény tette veszedelmessé s félővé a pénzzel, etetéssel és itatással való vesztegetést. Természetes tehát, hogy Tisza Istvánnak ez a törvény utjában áll s ha utjában áll, természetes, hogy ő azt minden skrupulus nélkül kész odébb rugni.

Lapjának egy vezetőzikké olyan bizonyítékául szolgál ennek, amit érdekes lesz közelebről megfigyelni és amit érdemes lesz az országnak már most megösmernie. Szögezzük le ezeket az állításokat és azokat a terveket, amelyek ebben a cikkben foglaltatnak, mert a Tisza István érdekében, az ő szándékainak és terveinek visszatükröztesével hivalkodhatik az.

Ime:

„Kimondhatatlan zavarokat és még ennél is nagyobb bizonytalanságot hozott parlamentáris életünkbe a kuriai bíraskodásról szóló 1899: t.-e.

Ennek a törvénynek tulajdonképpen csak egyetlen jó tulajdonsága van; az hogy ereje 1907. június végével magától megszűnik. De ez sem valami tulságos jó tulajdonság. Két általános választási campagne alatt, a mennyire szánva van, számos nehezen gyógyuló sebbel borítja el az alkotmányt. Azonfelül a kir. Kuria tekintélyét is lerángatta már a sárta földig. És a mi legrosszabb, jobb szándéka ellenére, plutokratikus elemekkel tölti meg előbb-utóbb a képviselőházat“.

Hát ez a Tisza István szándékainak lólábára, takaró lepel csak, mert — amint mondtuk és amint tudjuk — az utolsó választások összehasonlíthatatlanul tisztességesebbek voltak, mint akár a Szápáry, akár a Tisza Kálmán féle választások. És hogy ebben orozslánrésze van a kuriai bíraskodásról szóló törvénynek nagy érdeke, hogy a régi gyalázatos választási rendszer újra lábra kaphasson.

És a cikknek konkluziója ez:

„Ez is mutatja a sok más között, hogy az a jószándéku 1899: XV. t.-o. mennyire szerencsétlen alkotás.

Tehát el kell törölni, vagy meg kell változtatni. Ezt mondja a legegyszerűbb logika. Mindazonáltal itt nem a logikáról van szó. A törvény az obstrukciós ellenzék által kikényszerített paktum egyik keserves gyümölcse. Tehát szentség. Ennélfogva ahhoz senki sem mer hozzányulni, amíg magától le nem hullik.

Pedig mégis hozzá kellene ahhoz nyulni. Meg kellene menteni tőle az alkotmányt. Csökönyös és dőre ember az, aki ahhoz is ragaszkodik, ami neki ártalmas. Ha egy egész ország teszi nemkülönben az. És meg fogja fizetni dőresége árát keservesen.“

Alig van valami, ami jobban, dokumentálhatná a Tisza István által manurálható kormányzati politikának korruptságát, a régi rossz felé való törekvést, az apja szerencsétlen emlékezetű kormányzatának követelésére való hajlandóságot, mint ez a nyilvánvalóan a Tisza István érdeke és szelleme által sugalmazott cikk. Rámutattunk erre, de hisszük, hogy a közvélemény már jó előre le fogja törni szarvait. Ma még megteheti ezt, mert a kuriai bíraskodás igenis szentség: szentsége a paktumnak, szentsége a parlamentarizmus tisztaságának, amelyben kapzsi kezek gonosz indulatoktól vezetettve szentségtörés nélkül és büntetlenül nem nyulhatnak.

UJDONSAGOK.

A délvidéki színiszövetkezet

igazgatója Balla Kálmán, mint zombori tudósítónk írja, nagy sikerrel, a közönség osztatlan elismerése mellett működik ottan társulatával. Balla, aki egyike a vidék legintelligensebb színigazgatóinak műsorával és az előadások kitérő rendezésével, magasabb színvonalon állt szezonot teremtett Zomborban. Sorra adhatja elő a legfrissebb ujdonságokat és a régiéket közül a legjavát tudja kiválogatni. A múlt héten Gorkij Éjjeli menedékhelyét hozta színre, szép értékes előadásban. Társulatának kiválóbb erői az igazgató páron kívül Lévy Mac, Szénássy a vidéki szinpadok egyik legügyesebb bonvivantja, Bodrogyi Lina, Peterdy Etus, Gerőffy Ilona. Most három estére terjedő vendégszereplésre hívta meg az igazgató Radnay Zsuzskát, aki szezon közben szívujaja miatt hagyta el a társulatot, miután az orvosok egy teljes esztendei pihenést rendeltek részére. Radnay, aki a zombori szezon kezdetén még itt játszott, valóságos ünnepeket

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró- és írógép-
varrógép és kerékpár főraktára javító - műhely Lugos Izabella-fő-tér
saját házában

kedvence városunk közönségének. Eddig Gyurkovics Micsi-ben, egyik legjobb szerepében lépett fel, legközelebb a Bajusz-ban lép fel, utolsó vendégjátékául a Dolovai nábob leányában Szentirmányt játsza. Első fellépése alkalmissal valósággal elhalmozták virágajándékokkal és lelkes óváczióval készülnek fogadni minden további vendégjátékát is. Ezzel szemben megjegyezzük, hogy Balla társulata nálunk, f. hó 12-én nyitja meg az idei színi idényt.

Női estély. A Lugosi Tisztviselők »Otthona,« mint azt lapunk egyik legutóbbi számában már jeleztük, folyó hó 9-én, szombaton a »Magyar király« szálló emeleti termeiben táncestélyt rendez Belépti-díj: személyjegy 2 K. családjegy 3 K. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ órakor. A rendező-ég e fényesen igérekző női estélyére a meghívókat jó részt már szét is küldötte.

Alapítvány öreg harcosoknak. A temesvári es. és kir. hadtestparancsnokság közönségre teszi, hogy a báró Welden Lajos tábornagy nevű alapítványban meg nem határozott számú helyek üresedésben vannak, mely helyekre nemzetiségre való tekintet nélkül pályázhatnak mindazok, kik mint katonák az 1848/49-iki olasz hadjáratban, vagy 1848-ban Bécs várososa ostrománál oly sérülést szenvedtek, hogy ezáltal keresetképtelenné váltak. Az élvezendő összeg háromféle, u. m. napi 70, 49 és 35 fillér, mely élethossziglan jár. A kérvényhez csatolni kell annak bizonyítását, hogy a kérelmező a fentnevezett hadjárat egyikébe oly sebet kapott, hogy ezáltal keresetképtelenné vált. A kérvényt 1904. évi február 15-ig az illető hadkiegészítő parancsnoksághoz kell leterjeszteni. A kérvény bélyegmentes s a mellékletek használat után kiadatnak.

Motoros katonai szolgálat. A helybeli hadkiegészítő parancsnokság a következő rendeletet küldötte meg a városnak közhírré tétel végett: „Mindazon tartalékos tisztek és tartalékos legények, ki a fegyvergyakorlatot mint mozgó küldönc tisztek (altisztek) illetőleg mint kerékpáros akarja valamely magasabb ka-

tonai parancsnokságnál motoros járművel le-
szolgálni, ebbeli szándékát minden év február hó végéig jelentésbe az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál. Ezen akár szóbeli vagy írásbeli jelentésben részletezni kell a jármű jellegét és munkaképességét, azonkívül — motoros személyszállításra alkalmas járműnél azon körülményt is, hogy a magával hozandó kocsivezető (Cauffeur) a hadsereg vagy a honvédség tartálékába tartozik-e? A kocsivezetők, valamint a motoros jármű szállítási költségét szintugy az előbbinek ellátását a katonai kincstár fedezi, azonkívül egy motorkocsit egy napra 30 k., egy motorkerékpárért egy napra 6 k., kártérítés fizetetik,

Harcz a nemzeti nyelvért. Mig mi magyarok hiába küzdünk nemzeti nyelvünk érvényesüléseért és a német vezényszó ellen, addig Belgiumban, mint Brüsseltől táviratozzák, a francia vezényszót eltörölték és helyette a flamand vezényszót hozták be. Belgium hat milliányi lakosságából két és fél millió a francia, három és fél millió pedig flamand. Az állam nyelve eddig francia volt, de a nemzet többsége nem akarja tovább tűrni. A flamand nyelv behozatala miatt a francia gárdatisztek, valamint a milícia francia tisztjei lemondtak. És a föld mégis forog, mint a hogy akkor is tovább forogna, ha a magyar vezényszó behozatala miatt ott hagynák a Solferinó-Sadowánál elpáhol, dicső közös armádiát.

Gyilkos szerelmesek. Két fiatal teremtést kísért be a rendőrség a Nagykikindai törvényszékhez. Araczkyné Heléna 17 éves leány volt az egyik és Sircsovics Acza 19 éves legény volt a másik. Mindakettő Párdány községlől való, ahol gyilkosságot követtek el azért, hogy együtt élhessenek. Özvegy Araczkyné Dusané leányát, a 17 éves Helénát, elesébitotta egy odaváló legény. A fiatalok jó ideig titkolgatták szerelmüket, de végre is bekövetkezett az idő, amikor már nem lehetett tagadni semmit. A legény, Sircsovics Acza, a saját szüleihez akarta vinni szerelmét, de a legény szülei

ebbe nem egyeztek bele. Özvegy Araczkyné amikor megtudta a leánya szégyenét, szintén elzavarta a leányát a háztól, aki emiatt pár hétig a rokonok közt tartózkodott. A mult héten visszament a leány az anyja házához, akit az anyja csak azzal a feltétellel fogadott a házába, ha szakít a csúbitójával és ha a legény nem megy többet a házához. Alig melegedett meg otthon a leány, harmadnapra már ott volt a szeretője is, aki azonnal nem is akart távozni a háztól. Két napi veszekedés után vasárnap elesenedtek, amikor Sziresevics eltávozott a háztól. A fiatalok azonban ekkor már összebeszéltek, hogy a leány anyját elteszik láb alól. Hétfőn este, amikor Araczkyné lefeküdt, a leánya beeresztette a szeretőjét, akit egyelőre a konyhában rejtett el. Alig hogy az öreg asszony elaludt, a legény egy éles beretvával elvágta az asszony nyakát, aki rövid idő alatt elvérzett. A gyilkosság után a legény eltávozott, a leány pedig fellármázta a szomszédokat azzal a rémhírrrel, hogy az anyja öngyilkos lett. A hatóságok közegyek csakhamar megállapították, hogy Araczkyné, gyilkosságnak lett az áldozata, miért is vallatásra fogták a leányt, aki be is vallotta, hogy a szeretője ölte meg az anyját az ő segítségével. A gyilkosokat elfogták.

A nagyköveresi számtartóság megszűntetése. A nagyköveresi közalapítványi uradalmi számtartóságot a vallás- és közoktatásügyi miniszter f. hó 27-től kezdődőleg megszüntette és tisztviselőit szolgálattétel végett a bpesti központi pénztár kötelekébe helyezte át.

A póttartalékosok bevonulása. Széles e hazában hétfőn negyvenháromezer póttartalékos vonult be dermesztő téli időben, hosszú szolgálatra, a melynek ma még senki sem láthatja a végét. Hetven százalékuk családos!

A denaturált szesz forgalma. A pénzügyminiszter, mint a »Gazd. Tud.« jelenti, a denaturált szesznek elárúsítására használt palacsok mértékhitelítésének kötelezővé tétele végett szabályrendeletet dolgoztat ki, mely nem-sokára életbelép. A kötelező hitelítés csak egy év átmeneti idő után lép életbe, hogy a kereskedők ez idő alatt készleteiket elfogyaszthassák.

Az első virágbokréta.

— Édes leányom, mondá Halmay tanácsos az újságból felpillantva, te meg lehetsz elégedve a születésnapoddal.

— Meg is vagyok, kedves papa, felelt a szépséges Jolán, ki ma ünnepelte születésnapjának 16-ik évfordulóját.

— Számláld csak elő, hadd halljuk, mit kaptál. Tehát: aranyóra . . .

— Azután a mamától azt a gyöngysort, Vilmos bácsitól gyűrűt és gyémánt függőt, Terka nénitől „Az ember tragédiáját“ diszkötésben; aztán . . .

— No aztán?

— Aztán egy gyönyörű virágbokkrétát.

— Virágbokkrétát?!

— Igen, de meg is köszöntem ám Orlai Gidának; hisz ez az első . . .

— Mama, kérdé erre a tanácsos és letette a hírlapot, emlékszel-e még a te első csokrodra?

Halmayné, egy még bájos, fiatal hölgy, ugy tett mintha nem hallotta volna férje kérdését.

— A mamád, folytatá aztán Jolánhoz fordulva, nem igen örült az első csokornak, pedig ő is csak 16 éves volt akkor.

— Miért? Kiváncsiskodott erre Jolán.

— Azért mert nem tudta, hogy kitől való; — hanem, ha szépen megkérdem mamádat, talán megmutatja akkori naplóját, majd meglátod, hogy bosszankodott az ő első csokrán.

— Jaj, olvassuk el, olvassuk el, édes mama, kérem szépen és futott a kis csintalan, a mamáját összeesokolni.

Halmayné engedett a kérésnek; kivette íróasztalából régi naplóját, fellapozta és odanyujtotta férjének, ki ezeket olvasta:

1880. márcz. 17.

Születésnapom volt ma . . .

Papa, mama, rokonaim ugyanesak kitétek magukért. Mennyi mindenfélét kaptam; mennyi meglepetés! Óra, nyaklánc szívvvel, igaz gyöngy, egy nagy doboz rózsaszínű és halvány kék levélpapíros és . . . és — magam sem tudom hamarjában, hogy mi minden.

Nagyon, nagyon boldog volnék . . .

Papának, mamának szépen megköszöntem az ajándékokat. Zsofi nénihez kezet csókoltam, még Sándor bácsinak is adtam egy pusztit. Béla kousinom pedig megkapta azt az aranyba foglalt lóherét, mit oly régen kér már tőlem . . . mindenkinek megköszöntem az ajándékot, csak egynek nem. De, hogy is köszönhetném, mikor nem tudom, kinek . . .

Pedig milyen szép az a csokor; csupa gyöngyvirág, az én kedvenc virágom, meg piros rózsák . . . és az a gyönyörű versecske:

Rózsa majd elmondja,
Gyöngyvirág csilingeli,
Mit szolt, mit sugdosott
A pillangó ő neki . . .

Cak tudnám, hogy ki ő! . . .

Hogy találgattuk a csokoládénál, de hiába; mig a Gizi azt nem mondta, hogy bizonyosan a Béla volt; erre megindult a találgatások. Irén váltig erősítette, hogy ez a doktor bácsi elferdített írása; Vilma meg fogadni akart velem, hogy ezt a verset leány írta, meg az egész csokor is olyan, mintha leány rendelte volna meg . . .

Föl sem vettem, mit beszélnek, tudtam, csak irigységből mondják.

És mégis bosszantott ez a verses csokor, ha még olyan szép is.

„Az első“ és nem tudom kitől . . .

Milyen szépnek képzeltem én ezt a csokorküldést, azt hittem, mellette ott lesz egy névjegy és így mindjárt tudom, hogy kitől való. Délben eljön az illető; én megköszönöm a figyelmet, ő elragadtatva kezet csokol . . . így képzeltem ezeket.

S a helyett . . . sírni szeretnék.

Pedig olyan kíváncsi vagyok, csak tudnám, ki küldte.

— márcz. 18.

Ma keményen vallattam Bélát, tudtam ugyan előre, hogy nem ő küldte a csokrot, de mikor olyan kíváncsi vagyok.

Gizi, Vilma, Irén, mind mind hogy nevetnek, csufolnak engem.

Én már azt nem állhatom ki . . . meghalok a kíváncsiságtól . . .

. . . Mikor tudom meg, ki küldte?

Szájpadlás nélkül amerikai műfogak!! Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. — A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra idő alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. **10 évi jótállás.** egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében. **Barna J.** Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 26. sz.

Vágó Géza. Közönségünknek bizonyára élénk emlékezetében élnek még azon kellemes színházi esték, melyeken tavaly télen Vágó Géza, az akkor itt működő színtársulat fiatal komikusa a színházlátogatókat szórakoztatta. Az ifjú művész ma, vasárnap, estére a városi színházban humoros estélyt ad. Úgyesen összeállított programja igaz művelzetet ígér. Felhívjuk azért a közönség szíves figyelmét ez estélyre.

KÖZGAZDASÁG.

A baromfi-tenyésztésről.

Annyi mindenféle baromfit hoztak be újabb időben az országba, annyira ütök egyik mellett, másik mellett is, a nagydobot, hogy az ember valóban nem tudja, melyik is hát a jobb, melyiknek tenyésztését karolja fel.

Mi abban a nézetben vagyunk, hogy a piacra dolgozó gazda maradjon meg annál a magyar tyuknál, a melyet már jól ismer, s a mely az itteni viszonyokhoz hozzá van szokva; a mely edzett, igénytelen, jól kotlik, esirkeit gondosan neveli, husa ízletes, szóval bir minden jó tulajdonsággal s csupán az a hibája, hogy kistestű s nem egyöntetű.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a külföldi fajták nem jók; megvan mindeniknek a maga jó tulajdonsága, de egyiknél sem található fel egy és ugyanazon állatban, annyi jó tulajdonság, mint a magyar tyukban, s ezt csak annyiban szárnyalják túl, hogy az egyfajta tyuk színe, testi nagyságban egyezők s nagyobb testűek, mint a magyar tyuk, de tojó képességük readesen gyengébb, mint a magyaré s többnyire nem is kotlanak jól.

Hogy tehát baromfi állományunk egyöntetűségét s azt, hogy testük megnagyobbodjon, elérhessük, nem szűk-éges külföldi baromfiakat tiszta vérben tenyésztenünk, hanem legfeljebb a kakasokhoz nyulunk hozzá amelylyel megnagyobbitjuk a testet, egyöntetűbbé tesszük állományunkat, de megtartjuk bennük a magyar tyuk edzettségét, kevés igényűségét, szikárdságát. Igenis helyes tehát, ha minden gazda aki baromfitenyésztéssel foglalkozik, nagyobb testű kakasokat szerez, mert ily módon értékesebb majorságot szerez.

A külföldi fajták közül két fajta kakasai ajánlhatók a fentebb jelzett észlra: az orpingtonok, s kizárólag ott, a hol a tojás minőségére, nagyságára súly helyeztetik: a langshan.

Az orpingtonok — úgy a sárgák mint a fehérek — az eddigi tapasztalatok szerint hazánkban igen jól beválnak. Testük nagy, de nem annyira túlnagy, hogy a mozgásban az állatot korlátozza. Tojó képességük jó, a csirkék edzettek, élénkek, halandóságuk esekély, amelyek mellett fölényük a színben és testi nagyságban egyöntetűség, bőrüknek husuknak szép fehérszíne.

Ezek pedig roppant nagy előnyök, mert a szép fehér vagy sárga csirkékhez mindig szívesebben nyul a vevő, mint a tarka barkákhoz.

Melegen ajánlhatjuk tehát, hogy minden gazda, illetve gazdasszony tegyen szert sárga vagy fekete orpington kakasokra, s ezentul következetesen csak ilyeneket használjon, miáltal elfogja érni, hogy néhány év múlva nem csak testben lesz nagyobb baromfi állománya, — de színben is teljesen egyöntetű. Kinek-kinek tettségétől függ aztán, hogy sárga vagy fehér állományt kíván-e létesíteni, mert mindkét jelleg egyaránt jó. A mi izlésünk inkább a fehérhez huz, már csak azért is, mert valami szebbet alig lehet elképzelni, mintha egy udvar kizárólag fehérszíni majorsággal van benépesítve.

A vízi szárnyasok közül a pekingi kacsa az, mely az importált baromfiak között legjobban bevállik, a melynek tenyésztése tehát akár tiszta vérben nem ajánlható, de igenis ajánlható emdeni gunárokat használni magyar libákra. A pulykák közül egyedül a bronzpulyka ajánlható akár tiszta vérbeni tenyésztésre, akár magyar pulykával való keresztezésre.

Kiadó-laptulajdonos: **Szidon József.**

Klein Samu

szobafestő és mázó

Lugos, Szende-utca 5.

Csozba István

elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.

Hungária-kövház átellenében.

Villamos lusterek raktára. Villanyszerelések és javítások elfogadottnak

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olesóárak mellett küldöm szép tulhalmozott raktáromból világ-hírű kiválóságukért általános kedvelt Mexikó ezüst árui-mat és pedig:

- 6 darab mexikói ezüst asztali kés,
- 6 » » » evővillát,
- 6 » » » evőkanalat,
- 12 » » » kávéskanalat,
- 6 » kiváló desszertkést,
- 1 » mexikói ezüst levesmerítő kanál,
- 1 » » » tejmerítő,
- 2 » elegáns szalon asztali gyertyatartó.

46 darab összesen csak 6 forint 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordóképeségű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartóágáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utóvétellel történik az európai raktárolól.

Scheffer D. Sándor Budapest,
VIII. Bezeredy-utca 3. szám.

A takarékos háziasszonynak!

Ön nehézség nélkül ruháit minden divat szerint sajátkezűleg elkészítheti, anélkül hogy a szabászatot tanult volna, ha az

igazítható

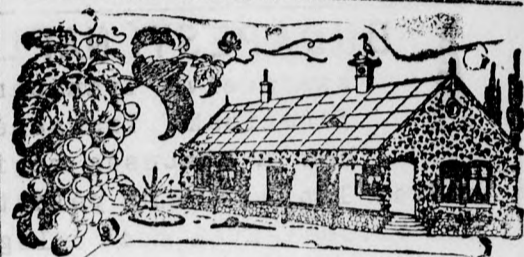
női derék-szabászati készületeket

használja, mely minden testalkatra igazítható.

Egy készületek ára utánvét mellett 3 korona. Minden műveltebb államban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviselek minden helységbe kerestetnek

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghíradatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Czim:

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

F. Missler Bremen

F. MISSLER, BREMEN
Bahnhofstrasse 30.

Utások továbbítása Bremenből Amerikába, Ausztráliába, Afrikába.

Olcsó árak. — Jó ellátás.

Bővebb felvilágosítást ad **F. MISSLER Bremen, bank- és váltó-üzlet.**

A „KAISER“
(császári) hajók:

Kai

Krc

Kaise

198 méter hosszú.

Kais. Maria Theresia

166 1/2 méter hosszú.

Ezek a legnagyobb és leggyorsabb hajók.

Bremenből indulnak kedden.

Ezen Kaiser hajók csak Bremenből indulnak és aki Kaiser hajókkal kíván utazni, annak előbb a helyet kell megrendelni és idő előtt ezimemre 20 korona előleget beküldeni.

Divatos női felöltők nagy választékban

kaphatók

Epstein Sándor

divat-és kézműárú-üzletében a „kék csillaghoz“ Lugos.

Forint helyett korona!

A BUDAPESTI NAPLÓ szabadelvű irányban, formáinak frissességében a közönség régi, kedves lapja, amely példátlan olcsóságával most a legszélesebb rétegekben vág magának és a kulturának utat! Korszakos reform a közönségért!

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KEREPESI-UT 25.

Demokratikus reform a sajtó terén.

Január 1-től kezdve a
BUDAPESTI NAPLÓ

egyes számonként **2** krajczár.

Az előfizetési díj
az eddiginek fele:

7 frt helyett 7 korona

3 frt 50 „ 3 kor. 50 fill.

1 frt 20 „ 1 kor. 20 fill.
félésre
negyed évre
egy óra.

Gondoskodjon családjáról és gyermekeiről!

Első leánykiházasító-egyesület m. sz.

Alapított 1863. gyermek- és életbiztosító-intézet Alapított 1863.

a **gyermek- és életbiztosítás** bevezetése által, mely az évi mérleg nyereségének 50%-ával van egybekötve, még a vagyontalannak is azt a lehetőséget adta, hogy az élet-, takaré- és gyermekbiztosítást élvezhesse.

Ezen biztosítás által mindenkinek lehetővé tétetett, magának rövid időn belül pld. 10 vagy 20 év után kis tőkét, szerezni mely a biztosítási idő leteltével, a biztosítottnak saját háztartás önállósítást vagy életfentartást biztosít korai halál esetén még a hátramaradottak gond nélküli fentartására jól esik.

„Első leánykiházasító egyesület m. sz.“ már minden országban mint

hivatalnok, polgárok és iparosok részére

életét és önállóságát ezen egyesületnek köszönheti, miután ezen intézet

tevékenysége és a felek részére **biztosított 50%-os nyereség részesülés** által legolcsóbb díjtételeket nyújt.

Bővebbi felvilágosításokkal szolgál

a lugosi főügynökség: **Neumann Armin és társa**

és a főfelügyelő Krassó-Szörény vármegye részére **Husserl Béla.**

**Eczetszesz-
gyár**

A es. k. szab. osztrák
tűzkárbiztosító-társaság
főügynöksége.

Szesz
nagybani árúsítás.

Lugos, Temesvári-ut. — Telefon 27.

A hatalmak és szerb összeküvők: Pétervárról jelentik, hogy az ottani, a berlini és a bécsi kabinetek között tárgyalások folynak, hogy miként lehetne Szerbiában a tarthatatlan állapotoknak végét vetni. A császár akinek állítólag tudomása van arról, hogy Péter királynak aktív része volt a királygyilkosságban, mit sem akar tudni a jelenlegi királyról és az összeküvők pártjáról a valósággal fel van háborodva amiatt, hogy őt annak idején kellek nem informálták erről a dolgról; akkor ugyanis egyáltalán megtagadta volna Péter királytól az elismerést és belgrádi követét azonnal visszahívta volna. Az orosz fővárosba azt hiszik, hogy Oroszország, Németország és Ausztria-Magyarország együttes jegyzékét fognak intézni Péter királyhoz, melyben felszólítják őt, hogy bizonyos meghatározott időn belül távolítsa el környezetéből mindazokat a tisztokat, akik a királygyilkossággal közvetlenül vagy közvetve összeköttetésben állottak. Amennyiben ez a jegyzék eredmény nélkül maradna, a nevezett államok követői nem fognak többé visszatérni Belgrádba.

A belgrádi udvar különben igyekszik elkerülni mindent, ami az előbbi dinasztia híveinek kegyeletét sérthetné. Így a február 11-ére kitűzött második udvari bált elhalasztották, mert ez a nap Milán király halálának az évfordulója.

Aki a saját gyászjelentését írja meg. Különös tartalmu levél érkezett a Budapesti főkapitányságra. A levél írója annak rendje és módja szerint ormális gyászjelentésben adja tudtul mindenkinek, akiket illet, hogy meguntta az életét a Dunába ugrik. A furesa levelet Seidner Vilmos 24 éves állás-nélküli könyvelő írta, aki a levél költésére óta Akadémia-utca 26. sz. lakásáról tényleg el is tűnt. A levél a következőképpen hangzik.

A m. kir. államrendőrség Főkapitányságának Helyben.

Mély sajnálattal és megtört szívvel tudomására adom, hogy hosszas szenvedés után a mai napon a Dunába vetem magam. Midőn e megdöbbentő tényt tudomására adom, elbucszom a hírlapok útján összes barátaimtól is. A Duna fenekén lévő

Seidner Vilmos.

... Mikor mondhatom majd Gizi, Irén, Vilma és a többi szemébe, hogy se a Béla, se a doktor bácsi, se leány, hanem ez... ez küldte.

Jaj, milyen jó lenne már már. Hogy fognak ők mérgeledni, én meg örülni!

— márcz. 19.

A mi két nap óta kint, végre kitudodott...

Megtudtam, hogy ki ő, Béla megsugta: Hazai Rezső legyen az...

Hazai ugyan csak rövid idő óta ismerem s össze-vissza két háromszor beszéltem vele: bizonyosan azért szerénykedett úgy, pedig reá legkevésbé gondoltam.

Hanem meg is dicsértem Dezső barátja előtt. Akkor láttam csak, hogy bizony a fiuk épp úgy irigykednek egymásra, mint akár a Giza vagy Irén.

Ez a Halmay Dezső, hogy szabadkozott, hogy gáncsolódott, mikor barátját dicsértem, pedig a legjobb barátok; persze elfogta az irigység, mert leánytól hallja, csak mondtam volna neki...

— Stb... stb. A többi már nem tartozik ide, szakítottam félbe Halmayné.

— Így aztán örülj még annak is, tette hozzá a tanácsos, felhagyván az olvasással, hogy az »első« nem volt névtelen s a cousinod szavait se értd soha fére, mert akkor könnyen úgy járhat, mint a mamád, kinek Béla akkor nem Hazai Rezsőt hanem Halmay Dezsőt mondott.

L. Jenő.

Az eltűnt középtermétű, haja világosszöke, szeme barna, bajusza szöke, szakála rőt, franciásan nyitott.

Olaj a szőlőmagból. A szőlőmagot általában felesleges valaminek szokták tartani, pedig a technika igen jó hasznát tudja venni. Ebből a látszólag felesleges maradékból t. i. olajat lehet sajtolni. A fehér szőlő magva olajdusabb a fekete szőlőnél; a cukorszegény szőlő kevesebb olajat ad a cukordusnál. Csodálatosképpen a beverő szőlőmag olajtartama nagyon gyorsan olavan; további csodálatos jelenség az, hogy csak az egész száraz magot lehet teljesen felaprózni, amint ez az olajkészítéshez szükséges. A hidegen sajtolt olaj aransárga színű és izü. Forró utánsajtolásakor kissé sötétebb lesz az olaj színe, ize pedig kesernyesebb. Az első-sajtolási olaj meglehetősen széleskörű használatnak örvend, részint mint asztali, részint mint lámpaolaj. A jól finomított szőlőmagolaj kevésbé ragyogó, de annál takarékosabb és teljesen füst-nélküli lánggal ég. A szőlőmag sajtolási maradéka keresett takarmány, főleg a birkák szeretik. Azonban Olaszország egyes részeiben a szegény lakosság is él vele és teazerű italt készít belőle.

Hogyan tartsuk el a burgonyát, hogy télen is friss legyen? A burgonyát felszedés alkalmával megválogatjuk úgy, hogy az egyforma nagyságúakat egy csomóba halmozzuk össze; nagyon vigyázni kell, hogy a burgonyával esendesen bánjanak, hogy azok meg ne ütődjenek. Ez után a kertben ássunk egy olyan nagyságu hosszukát gödröt, amelybe az eltenni való burgonya befér, azután tegyünk a verembe tett burgonyára szalmát s a hideg beálltával fedjük azt be földdel olyan vastagon, hogy a hideg ne ártthasson a burgonyának s hagyjuk ott addig, amíg arra szükségünk nincsen; áprilisban, mikor már szándékozunk burgonyát rakni, akkor bontsuk fel a vermet. A későbbi rakáshoz valót pedig tegyük egy száraz, szellős, de sötét pinczébe 10—15 cm. vastagon, deszkára elterítve; itt, ahelyet, hogy esirázna, diónagyságu friss burgonyát szedhetünk mindaddig, míg újból nem szándékozunk burgonyát ültetni.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

A Lugosi Kereskedő Ifjak Egylete helyeszközlő rovata.

Az egylet helyeszközlő-osztályának helyisége a Magyar király-szálloda I. emeleti kis termében.

Hivatalos órák: Naponként este 1/9—10 óráig

Az állásközvetítés teljesen ingyenes.

Az egylet tagjai előnyben részesülnek.

Levélbeli felvilágosítást válaszbeli megküldése mellett szívesen ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

7. sz. Vidékre egy fiatal kézműáru-segédet ki a könyveléshez is ért.
10. sz. Bányavárosba egy megbízható fiatal fűszersegédet, 35—40 korona fizetéssel ellátással.
12. sz. Vidéki városba egy fiatal ügyes fűszersegédet, január 1-jére való belépésre.
13. sz. Vidéki városba egy 18—24 éves divat-kézmű-segédet, ki a magyar, román és német nyelvet teljesen bírja.

Ajánlunk:

4. sz. Lugosra egy fiatal fűszersegédet, azonnali belépésre.
10. sz. Egy fiatal kézmű-divatáru-segédet, ki a rövidáruhoz is ért.
11. sz. Egy könyvelőt, ki minden irodai munkában, mint magyar német levelezésben is járatos.
17. sz. Egy fűszer- és esemegeáru-segédet azonnali belépésre.

A Magyarország. Munkások Rokkant- és Nyugdíjnyújtó oszta-lya a Lugosi Kereskedő Ifjak Egyletében minden vasárnapon d. u. 3 óráig és hétköznap minden este, az egyi. titkári hivatalában működik.

14431. tkvi sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

A lugosi kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Lugosi népbank végrehajtónak Dancsu szül. Krecsuneszku Anna és Angel férj Krecsun Helént végrehajtást szenvedők elleni 150 k tőke ennek az 1903. április 30-tól számított 6 százalék kamatai 8 k 35 f óvási egyharmad százalék váltódij 56 k 20 f per és vajtási már megállapított költségek és ezennel 16 k 30 fben megállapított árverés kérését valamint a még felmerülő költségek behajtása végett továbbá Dr. Hausz József lugosi lakos javára 60 k tőke s jár. Jerejeig Krassó-Szörény megye árvapénztára javára 60 k tőke s jár. erejeig Dr. Petrovics Miklós lugosi lakos javára 117 k 64 f tőke s jár. erejeig vajtásilag bekebelezett követelések behajtása végett is a lugosi kir. tszék mint tkvi hatósága területéhez tartozó Kavarán községi 114. sz. tkjvben A. I. 116. 216. 296. és 427. hrsz. a. foglalt ingatlanoknak Angel férj. Krecsuneszku Helena vajtást szenvedőt illető egyharmad részét 804 k kikiáltási árban és a kavaráni 52. sz. tkjvben A. I. 55 hrsz. alatt foglalt ingatlanoknak Dancsu szül. Krecsuneszku Anna vajtást szenvedőt illető egyharmad részét. Miről Krassó-Szörény megye árvaszéke kk. Dancsu Anna kavaráni lakos jelzőlogos hitelesítő érdekében is értesítetik 6. az 1881. évi 60. tcz. 156. § d. pontja alapján Dancsu Petru Dancsu Tra-dafir és Dancsu Nikolás birtokostársak tulajdonjuttalékát is egészben 486 kor. kikiáltási árban az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételek értelmében az 1904. január 25. napján d. e. 11 órákor Kavarán község-názánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek, szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfogja adatait.

Arverelni kívánók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes bírói ítéltbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a második egyharmad részét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadik egyharmad részét ugyancsak az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 90 nap alatt és az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a lugosi kir. állampénztár mint bírósági letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugyszintén Kavarán városbázál vagy a bírói kiküldöttnél megtekinthetők.

Lugos, 1903. október 10.

Dr. Rácz, kir. tszéki albiró.

A takarékos háziasszonynak!

Ön nehézség nélkül ruháit minden divat szerint sajátkezűleg elkészítheti, anélkül hogy a szabászatot tanult volna, ha az

igazítható

női derék-szabászati készüléket

használja, mely minden testalkatra igazítható.

Egy készüléknek ára utánvót mellett 3 korona. Minden műveltebb államban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviselők minden helységbe kerestetnek

Klein Samu
szobafestő és mázoló
Lugos, Szende-utca 5.

Csorba István
elektro-technikai vállalata
Lugos, Széchenyi-utca 3.
Hungária-kávéház átellenében.
Villamos lámpák rakására, Villanszerelések és javítások
díszgátlások

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olesóárak mellett küldöm szép tulhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt Mexikó ezüst árui-mat és pedig:

- 6 darab mexikói ezüst asztali kés,
- 6 „ „ „ evővillát,
- 6 „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ kávéskanalat,
- 6 „ „ „ kiváló desszertkést,
- 1 „ „ „ mexikói ezüst levesmerítő kanál,
- 1 „ „ „ tejmerítő,
- 2 „ „ „ elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordóképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartóságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Scheffer D. Sándor Budapest,
VIII. Bezerédy-utca 3. szám.

F. Missler Bremen

Bahnhofstrasse 30.

F. MISSLER, BREMEN
Bahnhofstrasse 30.

Utások továbbítása Bremenből Amerikába, Ausztráliába, Afrikába.

Olcsó árak. — Jó ellátás.

Bővebb felvilágosítást ad **F. MISSLER Bremen, bank- és váltó-üzlet.**

A „KAISER“ (császár) hajók:

- Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú.
- Kronprinz Wilhelm 202 méter hosszú.
- Kaiser Wilhelm d. Grosse 198 méter hosszú.
- Kais. Maria Theresia 166 1/2 méter hosszú.

Ezek a legnagyobb és leggyorsabb hajók.

Bremenből indulnak kedden. Ezen Kaiser hajók csakis Bremenből indulnak és aki Kaiser hajókkal kíván utazni, annak előbb a helyet kell megrendelni és idő előtt ezimre 20 korona előleget beküldeni.

Tisztelt Uraim és Hölgyeim!

Kegyeskedjenek az

Első Délmagyarországi Házikenyér-sütőde

Isabella-tér, Hüpsch-féle ház

kenyerét megízlelni!

Biztosítom Önöket, hogy soh'sem kívánnak jobb kenyeret enni!

Teljes tisztelettel

Pap József Sámuel

az Első Délmagyarországi Házikenyér-sütőde tulajdonosa.

Forint helyett korona!

A BUDAPESTI NAPLÓ szabadelvű irányban, formáinak frissességében a közönség régi, kedves lapja, amely példátlan olcsóságával most a legszélesebb rétegekben vág magának és a kulturának utat! **Korszakos reform a közönségért!**

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KEREPESI-UT 25.

Demokratikus reform a sajtó terén.

Jannár 1-től kezdve a
BUDAPESTI NAPLÓ
egyes számonkint **2** krajczár.

Az előfizetési díj az eddiginek fele:

7 frt	helyett 7 korona
3 frt 50	„ 3 kor. 50 fill. félévre
1 frt 20	„ 1 kor. 20 fill. negyed évre egy hóra.